

СКОТ САНДЪРС УРОК ПО АНАТОМИЯ

Превод от английски: Николай Величков, 1991

chitanka.info

Когато стигнах библиотеката по анатомия, всички скелети вече бяха раздадени. Навсякъде по масите в залата се виждаха превитите гърбове на студенти над дървени кутии. Всички сглобяваха кости на ръце и крака и чертаеха диаграми в тетрадките. Нямаше свободно място — дори столовете бяха заети от положени или облежани на масите скелети, които изглеждаха като плавеи. Тъй като и аз щях да бъде изпитван по същия предмет утре, помолих библиотекарката да потърси за последен път някоя кутия с кости в хранилището.

— Но нали ви казах, всички са раздадени — отвърна тя, гледайки ме свирепо изпод огромното си валмо черна коса, както див звяр следи жертвата си. Колко ли студенти вече й бяха вадели душата за кости тази вечер?

Настоях.

— Нямате ли някой повреден скелет? Неправилен?

Без да обръща внимание на усмивката ми, тя ме измерваше с жесток и втрещен поглед, като че ли преценяваше размера на кутията, в която ще побере костите ми, след като ме стотви за вечеря.

Под очите й имаше сенки, запечатали една постоянна тъга, като рисуваната сълза на клоуна.

— Неправилен — повтори тя, отдалечавайки се от бюрото. Премигнах с облекчение. Едва след като се плъзна безшумно към хранилището, успях да забележа ръкавиците на ръцете й.

„Претенциозна — помислих. — Не иска да се цапа с праха и плесента по костите.“

Докато очаквах моите образци, изучавах прешлените, които изпъкваха през превитите вратове на студентите около мен; всичките усилено се трудеха над фрагменти от скелети. Пет лумбални^[1] прешлена, седем цервикални^[2], една дузина торакални^[3] — уверено си репетирах названията.

Междувременно библиотекарката се върна с една кутия — това бе оранжева касетка, дървена, опушена от годините и покрита с плесен. Металните токи, които я затваряха, бяха потъмнели от времето. Нищо чудно, че библиотекарката носеше ръкавици.

— Тази е за по-ограничена употреба — съобщи тя, побутвайки кутията по масата.

Колебаех се, ръцете ми внимателно опипваха касетката.

— Е, искате ли я, или не? — попита тя.

Уплашен да не би да върне обратно касетката в архивите, я улових с едната ръка, а с другата се подписах в картоната.

— Стар модел? — попитах шеговито.

Тя не се усмихна.

Обърнах се с кутията в ръце. Беше по-лека, отколкото изглеждаше на пръв поглед, а и дървото беше изсъхнало от годините. Може би вместо кости вътре щеше да има пирамиди от прах. Металните токи студенееха под пръстите ми.

След като се поогледах, открих празно място на пода близо до един мършав студент, чиито лакти и колене изпъкваха през дрехите като водни змии над вода. Когато дръпнах токите, те поддадоха неохотно. Пантите се отвориха с такъв скърцащ звук, че предизвикаха цяла дузина вторачени погледи, но скоро всички отново се заеха със заниманията си.

Вътре открих обикновената дървена табла, лека като крило на птица, но вместо обичайно подредените кости от пластмаса тези сякаш бяха покрити с метал с цвят на мед и някаква прахоподобна консистенция от олово. Всяко кокалче бе сложено в отделно метално джобче. Без да се консултирам с, бележките си, започнах уверено от краката, съединявайки костите на глезена. Но скоро ми стана ясно, че костите бяха твърде много. Всички изглеждаха с малко странна форма, с допълнителна фаланга, и то там, където не би трябвало да бъде, а ъглите на ставните кухини не съответстваха на традиционните. Единственият начин да нагодя всички кости бе да ги събера в едно седемпръсто, чудовищно стъпало, малко по-голямо от стъпалото на възрастен мъж — всички фаланги от еднакъв размер, заедно с костите на глезените, поддържаха една съвсем очевидна ставна връзка за... какво? Крила? Плавници? Реших да се поровя в учебника по анатомия. Но никакви консултации с диаграмите не можах да ми дадат и най-малка представа за такова стъпало. Направих няколко резки с острието на ножа, които ме убедиха, че това бяха истински кости. Но от какво чудновато създание? Чувствайки смътна вина, сякаш с невежеството си бях дал живот на това чудовище, огледах читалнята, за да видя дали някой бе забелязал. Навсякъде живи черепи бяха прилежно наведени над мъртви черепи и не ми обръщаха внимание. Изглежда, само библиотекарката ме наблюдаваше отстрани, през заплетената си коса. Бързо разпръснах костите на стъпалото по местата им в кутията.

След това се заех с ръката, която имаше шест вместо пет пръста. Два от тях сигурно бяха палци, ориентирани срещуположно, а всеки един от останалите пръсти бе с две стави, така че двете страни на тези несъществуващи ръце можеха да служат като длани. На китката бе отворена ставна кухня в една посока, а една кръгла става се издаваше в другата, сякаш че ръката бе предназначена да защипва. Сега пък аз се наведох потайно над моя отвратителен скелет, тъй като не желяех да срещна втренчените погледи на другите студенти.

След това се позанимах с фибулата^[4] и клавикулата^[5] — всяка кост бе ясно различима, макар и леко изменена спрямо човешките.

Дойде ред на черепа. От тези кости се боях най-много, а и бяха твърде разбъркани. Ако това тук бе обикновена скелетна кутия, трябваше да мога да ги сглобя в череп. Събирането им бе дори още по-объркващо — можеха да се подредят само по един начин, още по-нечуван за мен, което ме накара да ги разглобя и сглобя отново три пъти. Челюстта бе само една, естествено, обаче изключително широка и дупките за ушите бяха две. Но черепът очевидно беше двоен, все едно две глави, сплеснати заедно като двойна черешка, израсла на едно клонче. Всяко полукълбо на мозъка имаше свой собствен череп. Отворите на носа бяха на тяхното обичайно място, както и двата отвора за очите. Но в центъра на широкото чело, като отвор в празна вана, зееше кухня за трето око.

Затворих учебника по анатомия, безпомощен пред това чудо. Прегърбен над черепа, който ме пазеше като щит от погледите на другите студенти, дълго се взирах в този триъгълник от очи и в еднаквите като две слети луни черепи. Не, реших аз, такова същество не е възможно. Това бе някаква измама, зловна шега, направена, за да срази познанията ми по анатомия. Но нямаше да се подведа. Ядосан, разглобих този подправен скелет, набутах обратно костите в металните им ниши, затворих кутията и я занесох на библиотекарката.

— Това може да ви изглежда забавно — казах. — Но аз трябва да си взема изпита.

— Забавно ли?

— Това нещо тук е глупава шега — побутнах кутията, вдигайки облачета прах. И тъй като тя повдигна подигравателно вежди, настоях: — Не е възможно да е фабрично производство.

— Така ли? — с насмешка отвърна тя, слагайки ръцете си в ръкавици върху кутията.

Побеснях.

— Дори не е направено както трябва. Никой, който си има дори и най-малко понятие от анатомия, не би се хванал.

— Наистина ли? — рече библиотекарката, като измъкваше ръкавицата си.

Смятах да ѝ кресна и след това да си тръгна набързо, преди да е открила дланта си, но вместо това гледах като хипнотизиран как се показва розовата кожа на ръката ѝ.

— В началото ми бе трудно да повярвам — каза тя, като бавно показваше голата си ръка с дланта нагоре. С облекчение преброих само пет пръста. Но възглавничката на палеца бе зачервена и подута, сякаш още един палец напъваше там.

Белег от рана — помислих трескаво. — *Нищо ужасно.*

След това тя изви ръка и аз видях още една длан. Пръстите се извиваха нагоре, след това в обратна посока.

Рязко се дръпнах. Скелети атакуваха мозъка ми, имена на кости, а сега и това...

Цялото ми грижливо събирано знание се бе взривило. Не бях в състояние да я гледам повече и не желаейки да зърна кухнята в плътта, която би се отворила в челото ѝ под валмото коса, отклоних втренчения си поглед встрани.

— Колко от вас са тук? — просъсках аз.

— Аз съм първата, доколкото знам. Освен ако не броите нашия приятел тук — добави тя, почуквайки с израстъка си по кутията.

Пресмятах разстоянията до обитаемите планети, представях си очертания на космически създания.

— Но откъде сте дошли?

— Боис.

— Боис, *Айдахо*?

— Е, всъщност израсла съм в една животновъдна ферма край Боис.

— Искате да кажете, че сте... — посочих към нея с показалец, а с другия показалец към себе си.

— Човек? Разбира се! — Тя се усмихна, чу се звук като бълбукане на мехурчета под вода. Студентите от близките маси

моментално вдигнаха замъглени погледи от техните скелети. Библиотекарката сниши глас до шепот, който ми напомняше китова песен.

— Човек съм толкова, колкото и вие — измърмори тя.

— Но ръцете ви? Лицето?

— Допреди няколко месеца бяха съвсем обикновени човешки ръце. — Тя бързо навлече ръкавицата и докосна подутите си бузи. — Лицето ми бе покрито с кожа, обувките ми бяха по мярка.

— А след това какво се случи?

— Сглобих тези кости. — И тя отново почука по кутията. Отвътре се чу глух тропот, като звука от разклатен чакъл.

— И вие... станахте... една от тях?

— Точно тогава се появи това.

Обърнатите ѝ нагоре устни и хлътналите надолу очи ми даваха донейде представа за промяната ѝ. Клоунски тъжните очи ми изглеждаха твърде раздалечени едно от друго. Дори заровено под храсталака от черна коса, челото ѝ изглеждаше невъзможно широко.

— Не се ли уплашихте?

— Не особено много — отвърна тя, — не, докато главата ми не започна да се отваря.

Трепнах, припомняйки си обширния череп, блед като порцелан, и трите очи.

— Какво е *това*?

— Все още не знам. Но започва да ми се изяснява, виждам го живо и летящо.

— Летящо ли?

— Плаващо може би. Зрението ми е още твърде замъглено. Засега просто мисля, че такъв скелет е възможен. Едно изкопаемо от бъдещето.

Опитах се да си представя нейните глезени, увенчани с хриле, главата ѝ, подута като двойна луна, свирепия поглед на третото око.

— А какво същество ще бъдете, когато... се промените?

— Просто ще трябва да изчакаме и да видим, нали?

— Ние ли? — попитах, обръщайки се внимателно, и вдигнах поглед от пода.

— Сглобихте костите, нали?

Втренчих се в дланите си, след това ги обърнах нагоре и видях как кожата трептеше в конвулсии на мястото на кокалчетата.

---

[1] лумбален — поясен. ↑

[2] цервикален — шиен. ↑

[3] торакален — гръден. (Бел.прев.) ↑

[4] фибула — кост на подколеницата. ↑

[5] клавикула — ключична кост, ключица (Бел.прев.) ↑

Публикувано във вестник „Нова Орбита“, брой 18/1991 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.